

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 966/2016
15.03.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јелене Боровац и Звездане Лутовац, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Мирко Ракић, адвокат у ..., против тужене ЈП „Србијашуме“ из ..., ШГ „Северни Кучај“ из ..., кога заступа Душан Младеновић, адвокат у ..., ради утврђења радног односа и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу број Гж1 1075/15 од 14.01.2016. године, у седници већа одржаној 15.03.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу број Гж1 1075/15 од 14.01.2016. године и пресуда Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица Кучево број П1 146/14 од 24.03.2015. године, тако што се **УСВАЈА** тужбени захтев тужиље и утврђује да је тужилца засновала радни однос на неодређено време код туженог почев од 01.04. 2014. године, па се обавезује тужени да тужиљу врати на рад и распореди је у складу са њеном стручном спремом и радним способностима у року од осам дана и да јој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 98.250,00 динара, у року од 15 дана.

У преосталом делу ревизија тужиље се као неоснована **ОДБИЈА**.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу број Гж1 1075/15 од 14.01.2016. године је одбијена као неоснована жалба тужиље и потврђена је пресуда Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица Кучево број П1 146/14 од 24.03.2015. године којом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је засновала радни однос на неодређено време код туженог на пословима ..., те да се обавезе тужени да је врати на послове ... у року од осам дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Обавезана је тужилца да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 16.500,00 динара, у року од 15 дана.

Против правноснажне пресуде Апелационог суда у Крагујевцу тужилца је изјавила благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је одлучујући о основаности ревизије тужиле испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14) и оценио је да је ревизија тужиле основана.

У поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју повреду ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеним чињеницама, тужилца је код туженог радила по основу више уговора о раду и уговора о повременим и привременим пословима. Закључени су следећи уговори: 1) уговор о раду на одређено време од шест месеци за период од 05.03.2012. до 05.09.2012. године; 2) уговор о раду на шест месеци за период од 24.09.2012. до 24.03.2013. године; 3) уговор о привременим и повременим пословима у трајању од једног месеца за период од 29.03.2012. до 30.04.2013. године; 4) уговор о привременим и повременим пословима у трајању од 24 дана за период од 07.05.2013. године до 31.05.2013. године; 5) уговор о привременим и повременим пословима за период од 03.06. до 30.06.2013. године; 6) уговор о повременим и привременим пословима на месец дана од 01.08.2013. године до 31.08.2013. године; 7) уговор о раду на шест месеци за период од 20.08.2013. године до 20.02.2014. године (уговор је закључен у моменту док је трајао претходни уговор о привременим и повременим пословима); 8) у периоду од 03.03.2014. године до 17.03.2014. године тужилца је радила без уговора и 9) уговор о привременим и повременим пословима на 23 дана за период од 18.03.2014. до 31.03.2014. године. Након тог периода тужилца више није радила код туженог. У уговору о раду од 20.08.2013. до 20.02.2014. године је уговорено да ће тужилца радити на радном месту ..., а у уговорима о обављању привремених и повремених послова је уговорено да ће радити на пословима при служби за финансије и рачуноводство. У периоду када је радила без уговора од 03.03.2014. до 17.03.2014. године тужилца је обављала рад на пословима

На основу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиле јер су закључили да је тужилца последњи уговор о раду на одређено време са туженим закључила 16.08.2013. године за рад у трајању од шест месеци почев од 20.08.2013. године до 20.02.2014. године када јој је престао радни однос, а да је потом закључивала уговоре о обављању повремених и привремених послова којим уговорима није заснивала радни однос. Ради се о уговору регулисаним чланом 197. Закона о раду којим је предвиђено да послодавац може за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години да закључи уговор о обављању привремених и повремених послова. Закључили су да рад тужиле без уговора од 03.03.2014. до 17.03.2014. године није имао елементе радног односа и да нису испуњени услови из члана 37. став 4. Закона о раду за прерастање радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време. Навели су да је значајна околност то што је тужилца пре престанка радног односа код туженог имала закључене уговоре о обављању повремених и привремених послова, односно обавила фактички рад, а да је последњи уговор о раду на одређено време извршен 20.02.2014. године. Уговори о привременим и повременим пословима нису уговори којима се заснива радни однос, па они не могу да доведу до претварања радног односа из одређеног у радни однос на неодређено време, а што је услов у члану 37. ств 4. Закона о раду.

Врховни касациони суд не прихвата правно становиште нижестепених суда.

Чланом 37. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/2005 и 61/2005) је прописано да се радни однос заснива на време чије је трајање унапред одређено када су у питању: сезонски послови, рад на одређеном пројекту, повећање обима посла који траје одређено време и слично за време трајања тих потреба, с тим што тако заснован радни однос непрекидно или са прекидима не може трајати дуже од 12 месеци. Под прекидом се не сматра прекид краћи од 30 дана (члан 37. ст. 1. и 2.). Чланом 197. Закона о раду је прописано да послодавац може за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години, да закључи уговор о обављању привремених и повремених послова са незапосленим лицем, запосленим који ради непуно радно време до пуног радног времена и корисником старосне пензије.

Из утврђених чињеница произилази да је тужени као послодавац комбинацијом уговора о раду и уговора о привременим и повременим пословима запошљавао тужиљу на истим пословима и радним задацима у рачуноводству. Тужени је кршио наведене законске одредбе јер је очигледно да је као послодавац имао потребу за радом тужиље у дугом временском периоду па је закључивао уговоре на одређено време, односно уговоре о привременим и повременим пословима. Злоупотреба права од стране послодавца је забрањена, те имајући у виду чињеницу да је тужиља непрекидно код туженог радила дуже од две године са понеким прекидима краћим од 30 дана, а да је послодавац злоупотребљавао Закон о раду, произилази закључак да су се стели услови из члана 37. став 4. Закона о раду за прерастање радног односа на одређеног времена у радни однос на неодређено време.

По оцени Врховног касационог суда испуњени су услови за преображај радног односа у радни однос на неодређено време, па је на основу члана 191. став 1. Закона о раду тужиља враћена на рад код тужене са обавезом тужене да је распореди на послове који одговарају њеној стручној спреми и радним способностима. Утолико је ревизија тужиље као основана усвојена.

Међутим, тужиља неосновано захтева да је суд врати на послове шефа рачуноводства будући да се таквим захтевом тражи распоред радника на тачно одређено радно место, што није у надлежности суда, већ је дужност послодавца да је распореди у складу са њеном стручном спремом и радним способностима. У овом делу је ревизија тужиље одбијена као неоснована.

Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. и 416. став 1. Закона о парничном поступку.

Како је Врховни касациони суд преиначио нижестепене пресуде, то је на основу члана 165. став 2. Закона о парничном поступку одлучио и о трошковима парничног поступка, па је обавезао туженог да тужиљи надокнади трошкове за састав тужбе у износу од 16.500,00 динара, за приступ пуномоћника на четири одржана рочишта по 18.000,00 динара и за приступ пуномоћника на једно неодржано рочиште у висини од 9.750,00 динара, што укупно износи 98.250,00 динара. Тужиљи се не досуђују трошкови састава жалбе и ревизије, јер није поставила опредељени захтев за исплату тих трошкова (члан 163. ст. 1. и 2.). Трошкови су одмерени на основу члана 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку и у складу са важећом Адвокатском тарифом.

- 4 -

**Председник већа - судија
Предраг Трифуновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић